

BÀI 22

Thứ ba ngày 12 tháng 3 năm 2024

Lịch sử & Địa lý

MỘT SỐ NÉT VĂN HÓA VÀ TRUYỀN THỐNG YÊU NƯỚC, CÁCH MẠNG CỦA ĐỒNG BÀO TÂY NGUYÊN

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

Mô tả được một số nét chính về văn hoá các dân tộc ở vùng Tây Nguyên.

Nêu được truyền thống đấu tranh yêu nước và cách mạng của đồng bào Tây Nguyên (sử dụng một số tư liệu tranh ảnh, câu chuyện lịch sử về anh hùng Núp, N'Trang Long,...).

KHỞI ĐỘNG

- Em hãy cho biết những hình ảnh vừa xem nói về vùng nào của đất nước ta?
- Em biết gì về con người và phong tục tập quán của người Tây Nguyên (ăn, ở, trang phục, lễ hội)?

KHÁM PHÁ

Hoạt động 1:
Tìm hiểu một số nét
văn hóa của đồng bào
Tây Nguyên

Đọc thông tin và quan sát các hình từ 1 đến 6, em hãy mô tả những nét chính về văn hóa của đồng bào Tây Nguyên.

▲ Hình 1. Nhà Rông của người Ba Na (tỉnh Kon Tum)

▲ Hình 2. Nhà Dài của người Ê Đê (được dựng tại Bảo tàng Dân tộc học Việt Nam ở Hà Nội)

▲ Hình 3. Trang phục dân tộc Brâu

▲ Hình 4. Trang phục dân tộc Mnông

▲ Hình 5. Lễ hội Đua voi tại Đắk Lắk

▲ Hình 6. Lễ Tạ ơn cha mẹ của dân tộc Gia Rai

Nhóm 1, 2: Tìm hiểu về nhà ở và nhà sinh hoạt cộng đồng

Nhóm 3, 4: Tìm hiểu về trang phục.

Nhóm 5.6: Tìm hiểu về lễ hội.

Nhà ở và nhà sinh hoạt cộng đồng:

Đồng bào Tây Nguyên thường ở trong những ngôi nhà sàn làm bằng các vật liệu truyền thống như: gỗ, tre, nứa, lá...

Mỗi buôn làng có một ngôi nhà chung được xây dựng ở trung tâm buôn làng, ví dụ như: nhà Rông của người Ba Na, Gia Rai, nhà Dài của người Ê Đê,....

▲ Hình 1. Nhà Rông của người Ba Na (tỉnh Kon Tum)

▲ Hình 2. Nhà Dài của người Ê Đê (được dựng tại Bảo tàng Dân tộc học Việt Nam ở Hà Nội)

Trang phục:

Trang phục truyền thống của đồng bào Tây Nguyên được may bằng vải thổ cẩm, trang trí các loại hoa văn màu sắc sặc sỡ.

Đàn ông thường đóng khố, ở trần, trời lạnh thì khoác thêm tấm choàng. Phụ nữ mặc áo chui đầu, váy tấm,....

▲ Hình 3. Trang phục dân tộc Brâu

▲ Hình 4. Trang phục dân tộc Mnông

Lễ hội

Lễ hội là một phần không thể thiếu trong đời sống tinh thần của các dân tộc ở Tây Nguyên.

Ở Tây Nguyên có nhiều lễ hội đặc sắc, tiêu biểu như: lễ hội Cồng chiêng, lễ hội Đua voi, lễ Tạ ơn cha mẹ,...

▲ Hình 5. Lễ hội Đua voi tại Đắk Lắk

▲ Hình 6. Lễ Tạ ơn cha mẹ của dân tộc Gia Rai

Em hãy chỉ ra một số điểm
giống và khác nhau về nhà ở
và nhà sinh hoạt cộng đồng,
trang phục của dân tộc vùng
Tây Nguyên so với dân tộc em.

So sánh nhà ở

Nhà ở vùng Tây Nguyên thường được xây dựng chủ yếu bằng các vật liệu như: cỏ tranh, tre, gỗ, lồ ô,... và được xây cất trên một khoảng đất rộng, nằm ngay tại khu vực Trung tâm của buôn, làng.

Nhà ở dân tộc em thường được xây bằng gạch, ngói, bê tông, xi măng.

LUYỆN TẬP

Lập bảng hoặc vẽ sơ đồ tư duy về một số nét văn hóa tiêu biểu của đồng bào Tây Nguyên.

Một số nét văn hóa tiêu biểu của đồng bào Tây Nguyên	
Nhà ở	- Người dân thường ở trong ngôi nhà sàn làm bằng các vật liệu như: gỗ, tre, nứa, lá...
Nhà sinh hoạt cộng đồng	- Mỗi buôn làng có một ngôi nhà chung được xây dựng ở trung tâm buôn làng. - Đây là không gian sinh hoạt chung của cộng đồng.
Trang phục	- Được may bằng vải thổ cẩm, trang trí các loại hoa văn màu sắc sặc sỡ. - Đàn ông thường đóng khố, ở trần, trời lạnh khoác thêm tấm choàng. - Phụ nữ mặc áo chui đầu, váy tằm,....
Lễ hội	- Có nhiều lễ hội đặc sắc, tiêu biểu như: lễ hội Cồng chiêng, lễ hội Đua voi, lễ Tạ ơn cha mẹ,...

Vận dụng

Chỉ ra một số điểm giống và khác về nhà ở, trang phục của các dân tộc vùng Tây Nguyên với dân tộc khác mà em biết.

		Các dân tộc vùng Tây Nguyên	Dân tộc Tày
Giống	Nhà ở	- Loại hình nhà ở phổ biến là: nhà sàn. - Nhà thường được xây dựng từ các nguyên liệu truyền thống, như: gỗ, tre, nứa, lá,...	
	Trang phục	- Mang nét đặc trưng, thể hiện tư duy thẩm mỹ riêng của từng tộc người.	
Khác	Nhà ở	- Mỗi buôn làng có một ngôi nhà chung (nhà Rông, nhà Dài).	- Ít khi xây dựng các ngôi nhà chung của bản làng.
	Trang phục	- May từ vải thổ cẩm, màu sắc sặc sỡ. - Nam giới: thường đóng khố, ở trần, trời lạnh thì khoác thêm tấm choàng. - Nữ giới: mặc áo chui đầu, váy tằm,...	- May từ vải dệt từ sợi bông, màu chủ đạo là màu chàm; không trang trí nhiều hoa văn. - Nữ giới: mặc áo cánh với váy, hoặc áo dài mặc với quần; - Nam giới: mặc áo cánh với quần

**Chúc các em
học tốt**

